

CALEA MĂNTUIIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Importanța Sfântului și Marelui Sinod al Ortodoxiei

Lumea creștină interesată de realitățile vieții bisericești a aflat în ultimele săptămâni despre un eveniment important, care s-a derulat în insula Creta (17-26 iunie 2016), și care a avut o mare reverberație în lumea creștină, în general, și în cea a Ortodoxiei, în special. Acest eveniment bisericesc panortodox a fost pregătit din punct de vedere tematic într-o perioadă de vedere tematic într-o perioadă de timp destul de îndelungat, de aproape 70 de ani. Au fost multe personalitățile bisericești: ierarhi, teologi, mireni, care și-au adus contribuția lor importantă la pregătirea acestui Sfânt și Mare Sinod al Ortodoxiei, și care în comun sau în unanimitate au aprobat textele ce urmau să fie supuse spre dezbateri și hotărâre Sinodului. În jurul organizării și a temelor propuse a fi dezbătute și aprobate s-au purtat multe discuții, mai ales prin internet, în perioada premergătoare Sinodului, unii exprimându-și, *ab initio*, neîncrederea generală față de această întrunire panortodoxă și față de modul de abordare a temelor, alții prefăcându-se a fi de acord, au venit cu totul felul de propuneri, pentru a amâna, dacă se putea, ținerea acestui Sinod. Fără îndoială, o anumită vehemență exprimată cu acest prilej, nu face altceva, decât să arate o anumită neadaptare a unora la viața de comuniune și de responsabilitate a Ortodoxiei în contemporaneitate. Totodată, unora li s-a părut greu de pus în practică modul sinodal, sobornicesc de abordare a problemelor, chiar în contradictoriu, pentru ca, în final, să poată apărea formula cea mai potrivită, care să exprime cel mai bine și mai clar modul de aplicare, mărturisire și trăire a credinței ortodoxe în lumea de astăzi, și nu în cea de ieri sau de alaltăieri.

Cu toate obstacolele care s-au ridicat în calea derulării acestui Sfânt și Mare Sinod al Ortodoxiei, el a avut totuși loc, a dezbătut cu multă acrivie problemele aflate pe ordinea de zi, receptând propunerile și observațiile

pertinente exprimate de reprezentanții diferitelor Biserici prezente, inclusiv de reprezentanții Bisericilor absente de la Sinod: Patriarhia Antiohiei, Patriarhia Moscovei, Biserica Georgiei și Patriarhia Bulgară. Ca atare, spiritul conciliar, sobornicesc a fost exprimat de atmosfera, discuțiile și hotărârile acestui Sfânt și Mare Sinod Ortodox.

Totul s-a derulat în jurul marilor teme aflate pe ordinea de zi a Sinodului, și anume: Misiunea Bisericii Ortodoxe în lumea contemporană, Diaspora ortodoxă, Autonomia și modul ei de proclamare, Taina căsătoriei și impedimentele ei, Importanța postului și respectarea lui astăzi și Relațiile Bisericilor Ortodoxe cu ansamblul lumii creștine. Fiecare din aceste teme au suscitât mai multe dezbateri, prezentându-se noi nuanțe și amendamente la aceste teme, pentru ca, mai apoi, să se ajungă la aprobarea lor de către Sinod. Pe lângă aceste teme aprobate, Sfântul și Marele Sinod a lansat un Mesaj al Ortodoxiei către lumea de astăzi. Atât din tematică, cât și din acest Mesaj reiese preocuparea Bisericilor de a veni cu o atitudine de încurajare și de grijă pastorală față de fiii ei duhovnicești, pentru ca, în final, aceștia să se bucure de iubirea și lumina Preasfintei Treimi, spre sfințirea și mântuirea lor.

Importanța acestui Sfânt și Mare Sinod rezultă din următoarele considerații:

1. Desfășurarea lucrărilor acestui Sinod al Ortodoxiei a însemnat pentru viața Bisericii Ortodoxe și pentru lumea de astăzi un eveniment major, care a declanșat ieșirea la suprafața vieții bisericești a unor energii, impulsuri și conturarea unor perspective, de care va trebui să se țină seama în viitor, acestea fiind strâns legate și de aspirațiile și realitățile lumii de astăzi.

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan TULCAN

PREDICA

Libertatea voinței - condiție a mântuirii

Duminica după înălțarea Sfintei Cruci

„Și chemând la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său? Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri. Și le zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sunt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru putere”

Prin pericopa evanghelică, ce se citește în această duminică, Mântuitorul Hristos ne cheamă să-I urmăm Lui și să dobândim astfel împărăția lui Dumnezeu, aici pe pământ. Pentru mulți oameni, viața adevărată a început atunci când printr-o anumită împrejurare l-au întâlnit pe Mântuitorul Hristos. Zaheu vameșul, primindu-l pe Hristos în casa lui a dobândit mântuirea, el și toată casa lui. Sfântul Apostol Pavel întâlnindu-l pe Hristos pe drumul Damascului, din prigonitor a devenit cel mai râvnitor dintre apostoli cu toate că înainte de aceasta prigonea Biserica lui Hristos. Creștinul se unește cu Hristos prin taina botezului, dar aceasta trebuie să fie începutul unei relații personale cu Hristos, ce se cere a fi continuată toată viața. Un bătrân plângea odată zicând căindu-se, că nu a știut cum să-și trăiască cu folos această viață. Lumea cu deșertăciunile ei, trupul stăpânit de poftele lui, cursele vrăjmașului diavol, toate caută să abată omul de la calea mântuirii. Mântuitorul Hristos ne cheamă la iubire, la adevăr, dreptate, acestea aduc în suflet pace și liniște sufletească, fericirea autentică. Mântuitorul Hristos ne cheamă să-L urmăm, să ne mântuim sufletul, dar nu silește pe nimeni, doar cel ce voiește acela să-L urmeze. Această libertate pe care o lasă Hristos celor chemați este o confirmare a faptului că Dumnezeu l-a creat pe om cu o voință liberă. Liber nu este omul care slujește plăcerilor și patimilor ci acela care cu înțelepciune se înfrânează și își stăpânește pornirile trupesti. Mân-

tuitorul Hristos a zis: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine” (Ioan 14,6). Evanghelia din această duminică ne arată „Calea mântuirii” pe care dacă vom merge vom dobândi mântuirea, scăpând de asuprirea plăcerilor și a patimilor, devenind liberi și cu adevărat, fericiți. Dar dacă ne hotărâm a-L urma pe Mântuitorul trebuie să împlinim cele trei cerințe: lepădarea de sine, asumarea sau luarea crucii, împlinirea voinții lui Hristos în viața noastră. Cea mai mare predică în calea urmării lui Hristos este împlinirea de către om a propriei voințe. Dacă cineva se nevoiește dar nu sporește în viața duhovnicească înseamnă că voința lui e pătimășă. Faptele bune însoțite de patimă și de mândrie mai degrabă aduc căderea decât folos sufletească. Sfântul Antonie l-a întrebat pe Dumnezeu: Cine poate să se mântuiască? Domnul zis: Singură smerenia poate să treacă cursele vrăjmașului. Părinții Bisericii ne învață că trebuie să trăiești în ascultare, copii față de părinți, și toți în ascultare de mai mari lor (Rom. 13,1-7). Ascultarea trebuie să fie însoțită de iubire cei care nu au ascultarea din conștiință și iubire suferă, și adeseori nu se ajung să cârtească împotriva mai marilor lor. Aceștia nu vor putea niciodată să dobândească libertatea lăuntrică, și nu își vor găsi liniștea sufletească și bucuria duhovnicească.

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan LAZĂR

Din sumar

- ▶ Binecuvântare pentru un nou an școlar
pagina 3, † DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române
- ▶ Înălțarea Sfintei Cruci (14 septembrie)
pagina 3, Ioan-Claudiu Moca
- ▶ Știri
pagina 4

Libertatea voinței - condiție a mântuirii

Urmare din pagina 1

Lepădarea de sine este în primul rând lepădarea de propria voie, de viața egoistă, de modul pătimăș de a trăi în uitare de Dumnezeu și de semenii. Mântuitorul ne arată, că numai atunci putem să-I urmăm Lui, când centrul vieții noastre nu suntem noi înșine, ci El. Sfântul Apostol Pavel spunea: „Nu mai trăiesc eu ci Hristos trăiește în mine” (Galateni 2,20). A doua condiție a urmării lui Hristos este asumarea crucii. „A-ți lua crucea” înseamnă a-ți face datoria față de familie, față de societate, dar toate acestea cu gândul la cuvintele Mântuitorului: „Fără Mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 5). Tot prin „a-ți lua crucea” putem înțelege și îndurarea cu nădejdea în Hristos a suferințelor; poate însemna și o suferință personală, o neîmplinire, o patimă nevindecată, o copilărie nefericită, gândindu-ne că „Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întărește” (Filipeni 4,13). Al treilea înțeles pentru „a-ți lua crucea” este și mărturisirea lui Hristos și împlinirea Evangheliei Lui.

Nu putem urma lui Hristos fără a împlini Evanghelia Lui și fără a-L mărturisii pe El. Mântuitorul Hristos spune: „cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui” (Ioan 14, 21). Împlinirea poruncilor lui Dumnezeu înseamnă trăirea virtuților creștine care aduc harul lui Dumnezeu în viața omului și, în același timp, îl ajută să scape de patimile care îl robesc. Cine împlinește poruncile lui Hristos rămâne în El și Hristos rămâne în cel care se face împlinitor al poruncilor. *Un tânăr râvnind să-și dedice viața lui Hristos, dorea să meargă în pustie pentru a se nevoi precum marii părinți ai pustiei. Însă mama sa nu-l lăsa și făcea tot ce îi stătea în putință ca să-l împiedice. „Păcătuiești în fața lui Dumnezeu, îi spune ea adeseori mamei sale, eu vreau să plec, să-mi mântuiesc sufletul”. În cele din urmă, a reușit să o convingă. A plecat direct în pustie unde a găsit o chilie și a rămas acolo să pustiicească*

singur. La puțină vreme a murit mama sa, care nu fusese deloc o creștină bună. La început tânărul s-a nevoit bine. Însă, cu vremea, a început să-și piardă râvna de la început. S-a plictisit de singurătate și neglijându-și bunele nevoi, s-a îmbolnăvit grav și a căzut într-un leșin adânc. A simțit că sufletul i se desparte de trup, afundându-se în abisul iadului. Acolo, s-a întâlnit cu mama sa și a tresărit auzind-o spunându-i. „Și tu, fiule, ai ajuns în acest loc al deznădejzii? Unde sunt cuvintele pe care mi le spuneai, cum că vrei să-ți mântuiești sufletul, dar iată că nu ți l-ai mântuit?”. S-a rușinat tânărul de acea mustrare, și revenindu-și în simțiri, la câteva zile s-a făcut bine de boala sa, dar a renăscut sufletește, și din acel ceas, s-a îngrijit cu frică și cutremur de mântuirea sufletului său zicând: „Dacă nu am suportat dojana mamei mele, cum am să suport rușinea pe care mi-o va face Judecătorul în fața îngerilor, a dreptilor și a tuturor semenilor mei în acea clipă înfricoșătoare când mă va judeca?”

Cu acest gând, nevoindu-se a ajuns la sfințenie (Noul Everghetinos, Editura Cartea Ortodoxă, Bacău, 2014, p. 180). Sfinții Părinți ne îndeamnă la cumpătare chiar și în nevoițele cele bune și să nu încercăm a imita de la început nevoițele celor desăvârșiți, ci mai bine a alege o cale potrivită stării noastre și astfel Mântuitorul Hristos văzând râvna noastră ne va ajuta în acest urcuș. Viețuim în lume asaltați de greutate și ispite din ce în ce mai mari, atât în plan material cât și în cel spiritual, dar trebuie să ne ferim de grijile lumești care ne tulbură sufletul, căutând în schimb nevoițele care îl înalță, lucrând cu frică și cutremur la mântuirea noastră! (Filipeni 2, 12). Să ne silim a urma lui Hristos cu tot sufletul și cu toată inima, fiindcă „din zilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăția cerurilor se ia prin străduință și cei ce se silesc pun mâna pe ea” (Matei 11,12), devenind astfel și noi ca „unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru putere”. Amin.

Importanța Sfântului și Marelui Sinod al Ortodoxiei

Urmare din pagina 1

2. Sfântul și Marele Sinod din insula Creta a fost un eveniment bisericesc, care a confirmat faptul că Biserica Ortodoxă trebuie să se manifeste conciliar, sinodal, nu numai în plan local, ci și universal. Căci localul și universalul în conștiința și lucrarea acestei Biserici nu reprezintă două planuri disparate și contradictorii, ci înseamnă o singură realitate vie cu o dimensiune locală și universală, în același timp. Pe bună dreptate, sublinia în acest sens Preafericitul Părinte Patriarh Daniel următoarele: „Sfântul și Marele Sinod al Bisericilor Ortodoxe este în același timp un eveniment rar și începutul unei normalități, deoarece sinodalitatea este o regulă canonică a vieții Bisericilor locale, pentru a exprima unitatea credinței ortodoxe, a vieții sacramentale și a disciplinei canonice a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească. Dacă sinodalitatea este o normă canonică la nivel local, ea trebuie să fie o normă canonică și la nivel panortodox sau universal. Sinodalitatea se împlinește în concelebrarea sacramentală a Sfintei Euharistii, pentru a exprima simultan unitatea de credință ortodoxă și însăși taina comuniunii Bisericii cu Capul ei, Domnul nostru Iisus Hristos” (*Cuvântul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, la sesiunea de deschidere a lucrărilor Sfântului și Marelui*

Sinod, Creta, luni, 20 iunie 2016, în ziarul „Lumina”, miercuri, 22 iunie 2016, Nr. 143 (3436), Anul VII, Serie regională, p. 3).

3. Faptul că, în insula Creta s-au întâlnit reprezentanții Bisericilor Ortodoxe locale, cu excepția celor patru Biserici Ortodoxe absente, a însemnat un eveniment bisericesc major, cu multiple și adânci reverberații în lumea creștină, în general, și în spațiul ortodox, în mod deosebit. Pleroma Ortodoxiei așteaptă ca acest eveniment bisericesc major să aducă mai multă conlucrare frățească concretă și comuniune bisericască văzută între Bisericile Ortodoxe locale.

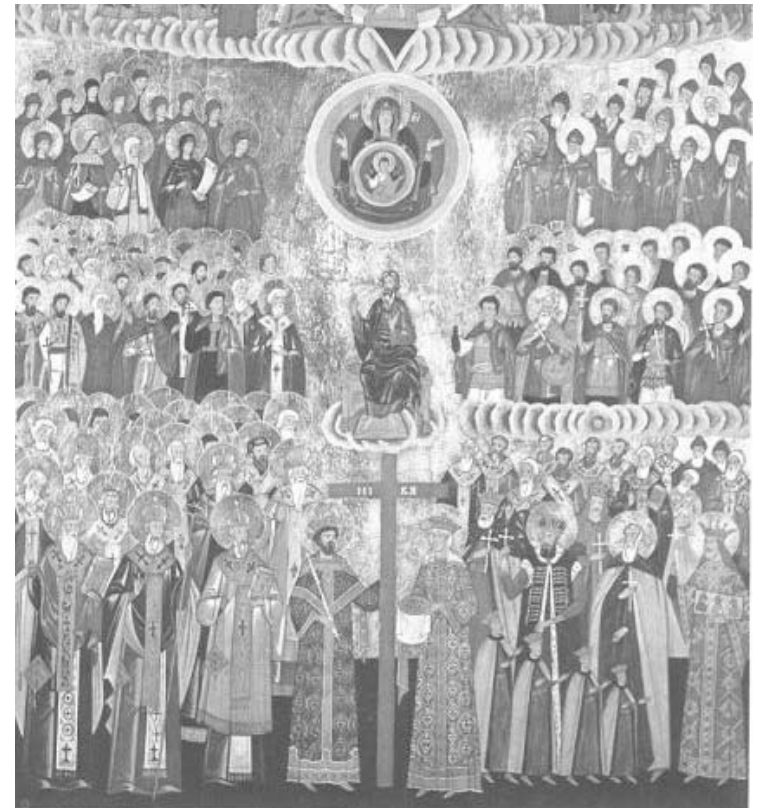
În același timp, acest Sinod a scos în evidență și unele probleme cu care se confruntă Bisericile Ortodoxe locale, din cauza cărora au de suferit relațiile frățești dintre ele, având consecințe și în ceea ce privește participarea tuturor Bisericilor ortodoxe locale la Sfântul și Marele Sinod din Creta. Au fost vizibile cu acest prilej unele dizarmonii, prilejuite de următoarele cauze:

1. Încă nu s-au armonizat deplin legăturile Bisericilor Ortodoxe locale cu acele comunități, aflate în diaspora, respectiv, cu Bisericile Ortodoxe locale, pe teritoriul cărora au apărut și s-a dezvoltat întreaga diasporă ortodoxă; mai precis, legătura acestor Biserici Ortodoxe cu diaspora proprie a produs

multă frământare în relațiile interortodoxe. Aceste probleme s-au dovedit până în prezent a fi insurmontabile.

2. O problemă deosebit de delicată este cea legată de o nouă percepție asupra înțelegerii rolului și a locului din punct de vedere bisericesc a celei de a doua și cea de-a treia Romă, respectiv, Constantinopolul și Moscova. Patriarhia Moscovei consideră că i s-ar cuveni mai multă putere de decizie în relațiile interbisericești, avându-se în vedere numărul mult mai mare de credincioși pe care îi are, poate chiar sute de milioane, în comparație cu numărul mult mai redus de credincioși ai Patriarhiei Constantinopolului. Cred că Bisericile Ortodoxe locale nu vor putea ocoli în viitor dezbaterea acestei problematice referitoare la cea de-a doua Romă – Constantinopolul și pretențiile celei de-a treia Romă – Moscova, care dorește a fi mai puternică și mai vizibilă în configurarea relațiilor bisericesti. Deci, care este raportul dintre tradiția istorico-canonică a Bisericii, pe de o parte, și dezvoltarea acesteia în istorie, cu mutațiile ei, pe de altă parte? Un dialog frățesc, argumentat și cu multă dragoste față de Biserica Ortodoxă și misiunea ei lume-s-ar impune cu necesitate, din partea tuturor Bisericilor Ortodoxe locale.

3. Inevitabil, derularea unui Sinod de o asemenea anvergură, nu poate fi ferit cu totul de sfera politicului, așa

cum au evidențiat și convocarea și desfășurarea marilor sinoade ecumenice din istoria Bisericii. Atunci când politicul are doar rolul de a crea cadrul necesar pentru ca Biserica să se poată manifesta, atunci rolul lui nu este negativ; atunci, însă, când politicul caută să deturneze misiunea și prezența Bisericii în lume, atunci trebuie privită cu mai multă atenție și prudență relația Bisericii cu sfera politică, în general.

4. Adaptarea misiunii Bisericilor Ortodoxe la problematicile lumii contemporane reprezintă o provocare maximă la adresa lumii credinței. Societatea contemporană a ajuns la niște acumulări în plan cultural, spiritual, științific, economic, social etc. ce nu pot fi ignorate de Biserică. Misiunea acesteia nu poate avea loc într-un spațiu și într-un timp fără nicio legătură cu

societatea în mijlocul căreia există, gândește și lucrează. Manifestarea Bisericii în lume înseamnă punerea în lumină a conștiinței ei ecleziale în fața acestei lumi, care tinde să se secularizeze tot mai mult, să respingă valorile credinței ortodoxe și ale Evangheliei lui Iisus Hristos. Cum se poate articula misiunea Bisericii astăzi în contextul unei asemenea lumi? Ce metodă pastoral-misionară trebuie să folosească Biserica pentru a atrage la credință pe omul secularizat de astăzi? Sunt întrebări care au fost puse, direct sau implicit, la acest Sinod al Ortodoxiei. Ce urmează? Sau ce ar trebui să urmeze? Cred că ar trebui să urmeze o trezire la o conștiință misionară vie a întregului Trup al Bisericii, pentru a angaja un dialog rodnic atât în interiorul ei, precum și cu lumea de astăzi.

Bindecuvântare pentru un nou an școlar

dividual”, este necesară intensificarea cooperării dintre Familie, Biserică și Școală, pentru a cultiva valorile perene ale persoanei dincolo de modelele efemere ale vremii, spre a dezvolta libertatea unită cu responsabilitatea și fericirea personală unită cu solidaritatea comunitară.

Biserica, prin rolul ei spiritual și educațional, dorește să vină în întâmpinarea tinerilor care caută un sens al vieții și al devenirii lor în societate. Astfel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2016 „An omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox” și „An comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești”, care au unit bucuria credinței cu lumina culturii. Copiii și

tinerii doresc să fie iubiți și să iubească, să crească afectiv, intelectual, spiritual și fizic, printr-o educație adecvată. De aceea, ei au nevoie să fie ascultați și încurajați, dar și ajutați și îndrumați, mai ales când idealul lor sincer se întâlnește cu realitatea dură a contextului social cotidian, când creșterea și maturizarea lor înseamnă efort intelectual și fizic, speranță și perseverență.

Recent, în perioada 1-4 septembrie 2016, Arhiepiscopia Bucureștilor, în colaborare cu Patriarhia Română, a organizat „Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Toată Lumea”, la București. Evenimentul a oferit un cadru adecvat în care 2.500 de tineri din diferite țări au identificat problemele specifice generației lor și au propus posibile soluții.

Entuziasmul, dăruirea și cooperarea tinerilor la această întâlnire arată dorința implicării active a tinerilor în viața Bisericii și a societății, precum și importanța organizării în continuare a unor astfel de evenimente, pentru că adevărata bucurie se naște din comuniunea inimilor, iar maturizarea se realizează prin comunicare și conlucrare în comunitate.

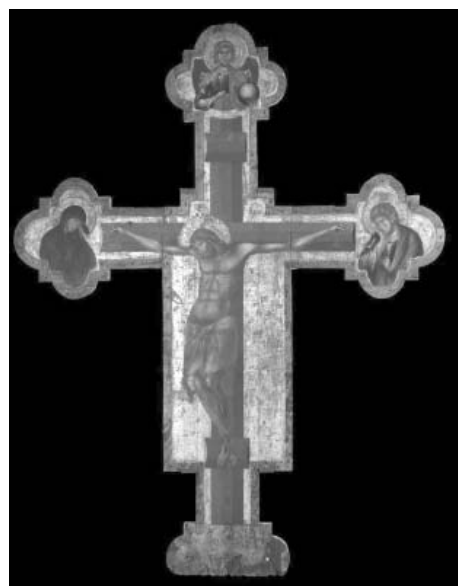
Prin cateheza parohială, prin parteneriatele dintre parohie și școală, prin taberele de copii și multe activități culturale, social-filantropice și ecologice pe care le organizează în cadrul diferitelor ei proiecte, Biserica face eforturi să cultive în copii și tineri duhul prieteniei și al comuniunii, să prevină abandonul școlar în familiile sărace și în cele în care părinții sunt

plecați la muncă în străinătate, să suplinească lipsa de afecțiune părintească acolo unde părinții sunt absenți, să descopere și să încurajeze spiritual și material copiii talentați pentru a face roditoare darurile primite de la Dumnezeu, spre bucuria familiei și a comunității.

Acum, la început de an școlar, adresăm elevilor, părinților și cadrelor didactice părintească binecuvântare, rugându-ne lui Dumnezeu să le dăruiască tuturor sănătate, ajutor și multă bucurie în promovarea unei educații integrale, deopotrivă intelectuale și spirituale, personale și sociale, spre binele familiei, Bisericii și poporului român.

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

„Crucii Tale ne închinăm Hristoase, și Sfânta Învierea Ta o lăudăm și o mărim”

Înălțarea Sfintei Cruci (14 septembrie)

dumnezeiască față de noi. E o adâncă legătură între iubirea dumnezeiască și cruce. Crucea fiind bucuria creștinilor, tulburarea vrășmașilor, rana nelegiuților și spaima cea mai de temut a diavolului.

La început crucea n-a aparținut creștinilor, ea era obiectul de tortură al făcătorilor de rele, în dreptul penal roman. Pe ea erau răstigniți cei mai de jos oameni, sclavii. Crucea, ca pedeapsă pentru ucigași, este cunoscută cu mult înainte de nașterea lui Hristos. În timpul vieții Mântuitorului era folosită pedeapsa cu răstignirea. De aceea, Pilat, la sfatul răufăcătorilor, a acceptat ca pedeapsa lui Iisus Hristos- socotit „dușman al poporului”- să fie crucificarea. Domnul Iisus Hristos a fost răstignit, după ce singur și-a dus Crucea pe dealul Golgota, aproape de Ierusalim. Lângă El au fost ridicate încă două cruci cu doi pedepsiți de omucidere. Conducătorii religioși ai evreilor au făcut aceasta să arate supușilor că ei respectă Legea, iar pe Hristos îl socoteau hulitor care s-a făcut singur Fiul lui Dumnezeu (Matei XXVI, 65). Lacrimile vărsate aici au fost primele jertfe aduse Crucii Mântuitorului. Mii de credincioși au venit să-L vadă, soarele s-a întunecat, luna și-a ascuns fața, stelele s-au clintit, un tâlhar s-a mântuit, iar Domnul Iisus Hristos pe Cruce și-a dat Duhul, după ce un soldat roman, străin de Legea mozaică a rostit adevărul: „Cu adevărat Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu”... (Matei XXVII, 54).

Aici cu ochii în lacrimi a leșinat Sfânta Fecioară văzând odrasla pântecelui și lumina ochilor ei; inima ei era pătrunsă de sabie, sufletul ei era plin de iubire și mărinimie de mamă, iar Apostolul iubirii Ioan, în dragoste fierbinte pentru Domnul, a asigurat pe Mântuitorul că va avea grijă de Sfânta Sa mamă. Jertfa Mântuitorului de pe Cruce este supremul act uman pentru salvarea omenirii. Crucea pentru martiri, a devenit cinste și onoare. Persecutorii au continuat să răstignească pe Cruce pe mărturisitorii credinței, dar Sfânta Cruce a devenit simbolul suferinței, al curajului, al dragostei, a distrugerii vraj-

bei, al păcii generale, a împăcării cu noi înșine, a respectării demnității și persoanei semenului. Abia după Învierea Mântuitorului și după Înălțarea Sa la cer, dar mai ales după Pogorârea Sfântului Duh, prezicerile Vechiului Testament s-au împlinit. Lovirea Mării Roșii, în semnul Crucii, de către Moise, a despărțit apa în două, atingerea stâncii cu toiagul în chipul Crucii a făcut să izvorească apă curată etc. Credincioșii nu se închină materialului din care este făcută Crucea, ci văd importanța ei pentru câștigarea unei vieți fericite în lumea liniștei, a păcii, a dreptății, a Împărăției cerurilor. În practica medicală semnul Crucii este semnul curățirii, a vindecării, a salvării, însăși Crucea avea scris pe ea jurământul de a sluji viața și cinstea, acest jurământ a fost introdus în actul hirotonei iar de la Sfântul Vasile cel Mare și el medic și fondator al primelor spitale, orfeline și aziluri din era creștină, crucea a fost pusă pe hainele medicilor și surorilor.

Crucea, ca obiect de necinste, a continuat în lumea romană până la Împăratul Constantin cel Mare, care a înțrziș prin lege răstignirea. Mama Împăratului, Elena, de origine daco-romană, cu o intuiție clară și cu o evlavie copleșitoare, era frământată permanent de gândul la Crucea pe care a fost răstignit Domnul. După Edictul de la Milan (313) când s-a dat libertate creștinilor, au început cercetările. Vechile scrieri au fost descifrate, cetatea Ierusalimului a fost refăcută și împrejurimile studiate. Episcopul Macarie a sfintei cetăți, scăpat de persecuții, se întoarce la scaun iar Împărăteasa Elena s-a rugat ferbinte pe dealul Golgota unde s-a săpat și într-adevăr după multă trudă s-a găsit locul și obiectul. Crucea Domnului a fost făcută din același material ca și a celor doi tâlhari și a trebuit multă stăruință pentru identificare. Dumnezeu care răsplătește totdeauna eforturile credincioșilor nu a lăsat ascuns nici acest fapt.

Împărăteasa Elena împreună cu părintele episcop Macarie al Sfintei Cetăți a Ierusalimului, cu arhieriei, preoți și credincioși din toată lumea au fost

de față când bolnavii care se atingeau de Crucea Domnului s-au vindecat iar o tânără fată moartă a fost adusă și au atins-o de Crucea Domnului și îndată ea a înviat. Mulți dintre cei de față, mutilați de bătăi, de persecuții, schingiuți de rău făcători, bolnavi din cauza temnițelor, firavi, chinuți de sete și foame, priveau Crucea pe care s-a răstignit Cel ce a luat asupra-și suferințele de veacuri ale omenirii, Cel ce a hrănit în pustie mii de oameni, a alinat nenumărate dureri și a arătat tuturor sensul vieții.

Sfânta Cruce a fost ridicată cu mare evlavie și dusă în Cetatea Ierusalimului unde s-a construit o biserică în cinstea ei și de atunci praznicul Înălțării Sfintei Crucii a trecut în cinstirea tuturor credincioșilor până astăzi. Acest fapt a avut loc în data de 14 septembrie anul 327. Cunoscând toate acestea, să căutăm Crucea ceva mai adânc, în adâncul ființei noastre și să ne aducem aminte că Sfânta Cruce nu ne invită la nimic osânditor. Crucea nu este obiect idolatru. Cel ce se leapădă de dânsa și ar ieși din Biserica lui Dumnezeu cea adevărată, se lipsește de Sfânta Treime, se lipsește de Maica Domnului, se lipsește de comuniunea Sfinților, se lipsește de Liturghie, se lipsește de biserică locaș de închinare care este zidită în formă de cruce, care închipuie și ne conduce spre Împărăția lui Dumnezeu. Prin ea ni s-au iertat păcările noastre, dar ne-a și câștigat dragostea noastră. De aceea, Crucea este semnul și locul în care ne arătăm iubirea noastră față de Hristos, față de iubirea cea fără de margini a lui Iisus, care „ne naște din apă și din duh” încorporându-ne și înălțându-ne către Dumnezeu.

În chip firesc, avem îndatorirea ca semnul acesta pe care îl avem în suflet, să-l facem și cu mâna, în tot locul și în tot timpul, ca mai ușor să ne aducem aminte că prin aceasta suntem uniți cu Hristos, Care ne-a învățat toate cele mai de sus prin cuvintele: „Cel ce voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie” (Marcu VIII, 34)

Ioan-Claudiu MOCA

„Cuvântul Cruce pentru cei ce pier nebunie, pentru noi însă, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu” (Corinteni I, 18). Crucea desparte deci lumea în două părți; în cei ce o resping ca pe o „nebie” și în cei ce o primesc ca pe o „putere a lui Dumnezeu” dată celor ce o primesc ca să se mântuiască în ispite, în primejdii și necazuri. Între cei dintâi se numără iudeii și elinii, dintre care unii se lăudau cu descoperirea Legii lui Moise, ceilalți cu înțelepciunea lor. Și pentru unii și pentru alții, Crucea era sminteală; un Dumnezeu care s-a făcut om și s-a lăsat răstignit pe cruce, ca un făcător de rele, era o „nebie”. Nici unii nici alții nu puteau să înțeleagă o învățătură a cărui miez era iubirea lui Dumnezeu coborâtă pe pământ. De aceea potrivit-nicii Crucii și ai semnelui ei sunt potrivit-nicii lui Dumnezeu, după cuvintele Sfântului Apostol Pavel: „Mulți despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun și plângând, se poartă ca dușmani ai Crucii Lui Hristos. Sfârșitul acestora este peirea” (Filipeni III, 18-19).

Cei ce au putut pătrunde această învățătură în simplitatea-i adâncă, „Cei ce se mântuiesc”, pentru ei crucea devine o „putere”. Această putere constă în biruirea patimilor și a rezelor deprinderi, în răstignirea poftelor și în urmarea lui Hristos cu ajutorul Harului Sfântului Duh. Crucea lui Hristos înseamnă iubire și, mai profund, descoperă iubirea

ȘTIRI

Târnosirea bisericii din Parohia Hunedoara-Timișană

În Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci, Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Sevcicu, Arhiepiscopul Aradului, a poposit în mijlocul credincioșilor din parohia Hunedoara-Timișană, Protopopiatul Arad, la invitația preotului paroh Goronea Valentin și a Consiliului Parohial, unde a oficiat slujba de târnosire a Bisericii cu hramurile: *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe și Sfânta Treime*, eveniment unic pentru comunitatea creștin-ortodoxă de aici.

La sosire Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop, a fost întâmpinat în fața bisericii de către Preacucernicul Părinte Flavius Petcuț, Protopopul Aradului împreună cu un ales sobor de preoți și arhid. Tiberiu Ardelean, și de numeroși credincioși. Copiii, îmbrăcați în frumoasele costume populare, i-au oferit Înaltpreasfințitei Sale flori.

După târnosirea bisericii a urmat săvârșirea Sfintei Liturghii arhieresti, în biserica nou târnosită.

Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pus sub titlul „Înălțarea prin cruce” (în baza citirilor scripturistice ale duminicii: Gal. 6; Ioan 3), cunoscând că și cuvântul tradițional al Cazaniei se referă la adâncirea învățaturii de credință, sprijinită prin faptele creștinești, subliniază și aceea că în viața spirituală crucea ca jertfă îndeamnă la depășirea greutăților de orice fel pentru a ușura ridicarea spre cer atât a obștei cât și cea personală. Totodată, în cadrul cuvântului, Înaltpreasfinția Sa a subliniat și legătura Bisericii de pe pământ cu cea din cer care s-a ilustrat cu așezarea sfințelor moaște în altarul bisericii ce se cinstește deosebit cu momentul târnosirii. Jertfa credincioșilor pentru ridicarea și înfrumusețarea sfântului locaș însăși, înălță spre dobândirea frumuseților cerești, a amintit Înaltpreasfințitul Părinte Timotei.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul „Nașterea Domnului” de la parohia Micălaca Veche II.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, părintele protopop a dat citire și a înmănat preotului paroh și Consiliului parohial o diplomă de mulțumire și apreciere pentru efortul depus în înfrumusețarea bisericii.

După săvârșirea dumnezeieștii Liturghii, părintele paroh Goronea Valentin, a adresat cuvinte de mulțumire Înaltpreasfințitei Sale, preoților și tuturor credincioșilor. Toți credincioșii prezenți au avut nespusa bucurie de a intra în Sfântul Altar, închinându-se și sărutând Sfânta Masă, Sfânta Evanghelie și Sfânta Cruce.

Scurt istoric

Biserica a fost construită în stil bizantin, în formă de navă, pe fundație de beton armat, din cărămidă și acoperită cu tablă. Arhitectul a fost ing. Victor Vlad, iar maestrul zidari au fost Gheorghe Crișan și Ioan Marian din Arad, în timpul păstoririi primului preot paroh Ioan Șchiopu. Reparații s-au mai făcut la biserică în anii 1960, 1968, 1997. Începând cu anul 2015, în timpul păstoririi preotului Goronea Valentin, s-au efectuat reparații capitale interioare. În anul 2016 s-au efectuat reparații exterioare și pictură pe pereții exterior, realizată de pictorii Sabin Chintoan și Cătălina Oproiu.

Tot în acest an s-au confecționat prapori, veșminte, sfinte vase, s-a achiziționat Sf. Evanghelie și toate cele necesare cultului.

Deschiderea Anului Școlar 2016-2017 la Seminarul Teologic Ortodox din Arad

Îngemănat cu anul bisericesc, anul școlar debutează, oficial, la 1 septembrie. Pentru elevi, anul acesta cursurile încep la 12 septembrie, moment marcat în fiecare unitate de învățământ prin festivități adecvate.

Seminarul Teologic Ortodox din Arad a marcat această zi prin oficierea slujbei de Te Deum la începerea anului școlar de către un sobor de preoți profesori, în frunte cu părintele prof. Pompiliu Gavra, directorul școlii, în prezența ÎPS dr. Timotei Sevcicu, a pr. prof. univ. dr. Cristinel Ioja, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă Arad, a d-lui inspector prof. Nicolae Dolha, reprezentând Inspectoratul Școlar Județean Arad, a d-lui Bogdan Noghiu, reprezentând Consiliul Județean Arad, precum și a elevilor seminariști și a părinților acestora, a cadrelor didactice de la Seminarul arădean.

După ce a fost citit mesajul PF Părinte Patriarh Daniel la început de an școlar, părintele director Pompiliu Gavra a rostit un cuvânt de bun-venit elevilor, asigurându-l pe întâistătorul eparhiei Aradului de ascultarea întregului corp profesoral și a elevilor. ÎPS Sa, Părintele Arhiepiscop Timotei a amintit despre tradiția legăturii strânse dintre cele două instituții fundamentale, Biserica și Școala, reliefând importanța educației, mai cu seamă în acest an omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox. De asemenea, ÎPS Sa a amintit rolul pe care l-a avut Sf. Ierarh Martir Antim Ivireanul în cultura română și universală, precum și rolul Sfântului și Marelui Sinod al Bisericii Ortodoxe, acela de exegeză a dorințelor lumii contemporane, în scopul unității și păcii.

Elevii seminariști s-au întâlnit cu profesorii diriginți, împărțind impresii din vacanța ce tocmai s-a încheiat, pregătiți de începerea cursurilor noului an școlar.

Ziua Pompierilor, sărbătorită la Arad

Ziua Pompierilor din România a fost sărbătorită marți, 13 septembrie 2016 și de către Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Vasile Goldiș” al județului Arad prin Ziua Porților Deschise. Acțiunea a început la ora 10.00 printr-o slujbă religioasă oficiată de către Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului. După aceasta, au avut loc demonstrații, prezența tehnicii de intervenție, dar și defilare.

Ziua de 13 septembrie, reprezintă o dată de referință a pompierilor din România este ziua în care pompierii au dat din nou dovadă de eroism, în Bătălia de la Dealul Spirii.

În colaborare cu Primăria Municipiului Arad și Serviciile Voluntare pentru Situații de Urgență s-a organizat expoziția de tehnică veche folosită de către pompierii voluntari din județul Arad.

Deschidere de nou an școlar în școlile lipovane

Luni, 12.09.2016, în orașul Lipova, a avut loc deschiderea de nou an școlar 2016 -2017. Evenimentul s-a desfășurat în prima fază la Liceul „Atanasie Mariescu” din Lipova, condus de DI Donțiu Lucian, apoi a continuat la Liceul Agricol „Sever Bocu”, condus de Dna Oviduța Berindei.

În ambele licee, un sobor de preoți, în frunte cu Părintele Ioan Jidoi, Protopopul Lipovei, a oficiat slujba de Te-Deum de început de an școlar. Aici s-a dat citire mesajului Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, adresat elevilor, dascălilor și părinților la început de an școlar.

Cei doi directori, ca și gazde, au mulțumit pentru mesajele transmise de către reprezentanții instituțiilor importante din Lipova, oficialităților locale, Poliției locale, la început de an școlar.

Rugă în Parohia Mândruloc

În după-amiaza zilei de 11 septembrie, credincioșii parohiei din Mândruloc au trăit momente de sărbătoare și bucurie duhovnicească prilejuite de desfășurarea celei de-a doua ediții a „Rugii Bisericii Ortodoxe” din Mândruloc.

Manifestarea a debutat cu săvârșirea unei slujbe de Tedeum prin intermediul căreia s-a adus mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile revărsate peste comunitatea locală și parohială ocrotită de Maica Domnului. Manifestarea a fost asociată și cu întrunirea cercului pastoral-misionar numărul 6 coordonat de pr. Petru Bercean. La finalul slujbei s-a săvârșit și rânduiala tăierii colacului și a binecuvântării prinoaselor oferite de către familia Camelia Iovescu. Preotul paroh a evidențiat însemnătatea momentului, arătând legătura dintre participarea tinerilor la acest eveniment și anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox pe de-o parte, iar pe de altă parte, legătura dintre frângerea colacului și jertfa mucenicilor pentru Hristos, în contextul comemorării Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul.

În continuare, a avut loc în curtea bisericii o frumoasă prestație cultural-artistică realizată de ansambluri folclorice și tineri interpreți de muzică populară, în prezența autorităților locale și a unui numeros public.

Știrile au fost preluate de pe site-ul episcopiiaradului.ro

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CONSTANTIN RUS
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚĂRU,
Pr. CRISTINEL IOJA
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:
Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea_mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.